

Nieuwsbrief, nr. 11, december 2022

Afdeling 24: Midden-Brabant

<https://awn-archeologie.nl/afdeling/midden-brabant/middenbrabant.24@awn-archeologie.nl>

Naar een nieuw jaar

Het mag lijken dat we in de archeologie steeds achteruit kijken, maar er staat een nieuw jaar voor de deur en we kijken ook graag vooruit. Op dinsdagavond 17 januari 2023 organiseren we weer een **Nieuwjaarsbijeenkomst** in het in het inmiddels vertrouwde Wijkcentrum De Back, Schout Backstraat 33, 5037 MJ Tilburg. Introduceés zijn welkom en behalve dat we samen het glas heffen, is er ook een lezing. Guido van den Eynde, gemeentelijk archeoloog in Tilburg en adviseur van ons bestuur, praat ons bij over de archeologische ontwikkelingen van het afgelopen jaar in Tilburg (en omgeving). In verband met de catering stellen we het op prijs wanneer u vooraf wilt laten weten dat u komt (en met hoeveel personen).

Een dichtgetimmerde activiteitenagenda voor 2023 hebben we nog niet, maar er wordt aan verschillende plannen gewerkt. Zoals steeds blijven ideeën, wensen en suggesties welkom. Zo kregen we al een mooi plan voor een fietsroute langs een aantal archeologische vindplaatsen op Tilburgs grondgebied en broeden we op een wat grotere activiteit elders in de regio. Verder willen we natuurlijk weer deelnemen aan de Nationale Archeologiedagen op 16-18 juni 2023.

Jaaroverzicht 2022

We begonnen 2022 met een nieuwjaarsbijeenkomst annex ledenvergadering op 15 februari. Ruud Hemelaar liet die avond zien hoe diverse websites van nut kunnen zijn voor archeologisch onderzoek, of meer algemeen voor iedereen die belangstelling heeft voor zijn of haar omgeving en de (voor)geschiedenis daarvan.

Op 14 april verzorgde Ria Berkvens een mooie lezing over alles wat te maken heeft met bestemmingsplannen, de Omgevingswet en archeologie. De haken en ogen werden toegelicht en aan de hand van voorbeelden werd duidelijk dat wij als geïnteresseerde burgers en belanghebbenden (het is ons erfgoed) hierbij een rol kunnen spelen. Goed opletten wat overheden doen en op tijd optreden als spreekbuis voor en verdediger van het (archeologisch) erfgoed is nuttig en wordt ook door de landelijke AWN beschouwd als een belangrijke taak van de vereniging.

Op 11 mei werd een bezoek gebracht aan het grote Merovingisch grafveld dat werd opgegraven in Hilvarenbeek. We werden daar rondgeleid door de projectleider Fokko Kortlang en kregen ruim de gelegenheid om zowel het graafwerk als een aantal

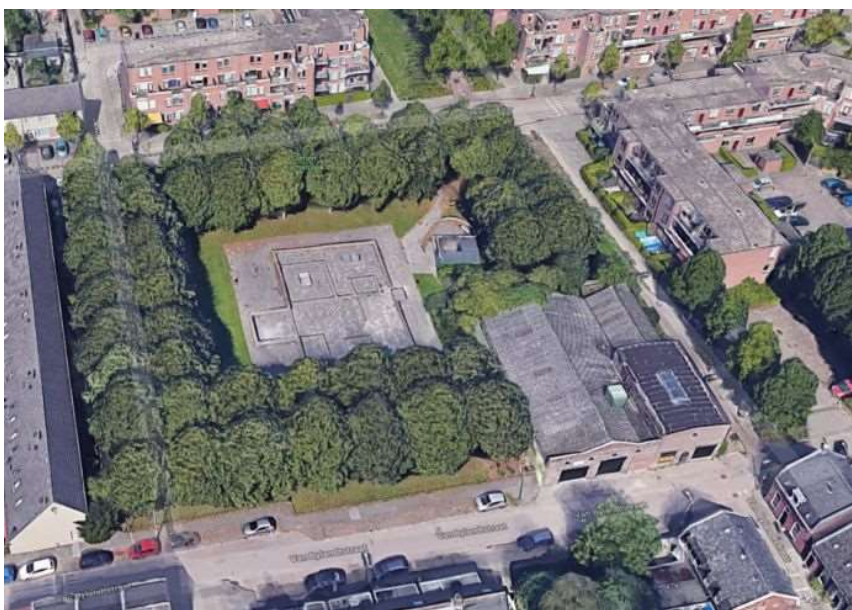
van de topvondsten te bekijken. Aan deze opgraving is ook door meerdere vrijwilligers van de AWN meegewerkt.

*De opgraving in Hilvarenbeek en één van de bijzondere vondsten.
Foto's ADC ArcheoProjecten*

Zaterdag 21 mei werd een bezoek gebracht aan De Petrus in Vught, de voormalige Sint-Petruskerk die op een fraaie manier is herbestemd tot openbare bibliotheek en cultureel centrum en waarin ook het Vughts Museum onderdak kreeg. We werden vriendelijk ontvangen door Henk Smeets, beheerder van dat museum. Ronald van Genabeek, gemeentelijk archeoloog van 's-Hertogenbosch, verzorgde een inleidende lezing en leidde ons rond door de kleine, maar erg interessante expositie over een aantal recente opgravingen in Vught. Het was een interessante kennismaking met een gemeente die tot voor kort een 'witte vlek' was op de archeologische kaarten.

Op 17 en 19 juni namen we opnieuw in samenwerking met de Gemeente Tilburg en nu ook met de Vereniging Vrienden van Brabantse Kastelen deel aan de Nationale Archeologiedagen. Op vrijdagavond was er een boeiende en goed bezochte lezing door Bas Aarts over kastelen en omwaterde huizingen in Midden-Brabant. 's Zondags maakten we met een vrijwel volle touringcar een tocht langs een aantal van deze plaatsen. Bas Aarts was daarbij onze gids en op enkele locaties konden ook anderen nog zaken toelichten. Het was stralend weer en de tocht was zowel gezellig als bijzonder informatief.

Het Stenen Kamerpark in Tilburg vormde een van de stops tijdens de excursie. Vanuit de lucht is beter te zien dan op het plein zelf hoe hier globaal de contouren van het kasteel van Tilburg zichtbaar zijn gemaakt.

Zaterdag 24 september waren we te gast in Museum Romeins Halder op Landgoed Haanwijk, tussen Sint-Michielsgestel en Vught. Hier werden we ontvangen en enthousiast rondgeleid door voorzitter Bert van Beek. Het was herfstig weer, maar dit kleine museum nodigt zeker uit tot hernieuwd bezoek, zeker ook met (klein)kinderen, in combinatie met een wandeling over het landgoed.

Er is ook gewerkt. In maart werd op twee zaterdagen door een aantal AWN-ers en leden van Heemkundekring Onsenoort onderzoek gedaan op een gronddepot in Heusden. Het ging om grond afkomstig van rioleringswerkzaamheden in Heusden-Vesting die met medewerking van de Gemeente Heusden kon worden doorzocht met metaaldetector en schop. Onder de deelnemers waren ook enthousiaste kinderen en dat zien we natuurlijk graag.

Meerdere leden en ook andere vrijwilligers hebben meegewerkt op opgravingen, niet alleen in Hilvarenbeek, maar ook in Berkel-Enschot en Tilburg. Een proefsleuvenonderzoek in Tilburg-Stappegoor krijgt binnenkort een vervolg in een vlakdekkende opgraving. Bij het graven van een amfibieënpoel aan het Spinderspad bij Loon op Zand is meegekeken of er eventueel archeologische sporen aanwezig zouden zijn. Dit leverde geen vondsten op, maar resulteerde in de toezegging van Jeroen van Leeuwen van Ecologisch adviesbureau Natuurbalans-Limes Divergens (dat het werk uitvoerde) dat hij ons op de hoogte houdt zodat we bij vergelijkbaar graafwerk in de regio ook weer kunnen meekijken. Bij een tweede poel aan de Stokhasseltlaan in Tilburg-Noord lukte dit qua tijd niet, maar kregen we wel een verslagje van de werkzaamheden.

Ook archeologische onderzoeksbureaus weten ons te vinden voor vragen waarbij we soms zelf konden helpen en soms doorverwezen naar een heemkundekring. En er kwamen vragen vanuit enkele (basis)scholen voor informatie en/of lesmateriaal over archeologie. Daar kunnen we als afdeling maar beperkt bij helpen, maar het landelijk AWN-bestuur werkt samen met het Rijksmuseum van Oudheden (RMO) aan de ontwikkeling van een (cursus)programma waarmee AWN-leden en andere belangstellenden in staat worden gesteld om archeologie in de klas te brengen. We hebben daarover contact en geïnteresseerde leden kunnen zich bij het bestuur van onze afdeling melden. Bij de Gemeente Tilburg bestaat het programma 'Archeoloog in de klas' met een leskist in de vorm van een kruiwagen met materialen en een medewerker die in de klas uitleg komt geven (zie <https://archeoloogindeklas.nl/>).

Basiscursus

De oproep voor de basiscursus deden we al vaker. Deze cursus wordt verzorgd door de Archeologische Vereniging Kempen- en Peelland (AVKP) ofwel AWN afd. 23. Ze wordt georganiseerd bij voldoende aanmeldingen en wanneer er genoeg aanmeldingen uit Midden-Brabant komen, kan ook onze regio prominenter in de cursus worden ingepast.

Na een korte algemene inleiding komen in deze cursus alle aspecten van archeologisch onderzoek aan bod, vanaf de voorbereiding tot en met publicatie. De cursus omvat in principe tien lessen, op zaterdagochtenden van 9:30 uur tot 12:00 uur en vier praktijklessen die zoveel mogelijk aansluitend op de zaterdagmiddag worden gegeven. De frequentie is om de veertien dagen.

Iedereen met interesse in archeologie vanaf zestien jaar kan deelnemen. Het maximale aantal deelnemers is

Een strikt minimum aantal deelnemers is er niet, maar er is een redelijke groep nodig om de cursus financieel haalbaar te maken. Deelname kost € 120,00 (verhoging voorbehouden) voor AVKP en voor AWN-leden. Niet-leden betalen € 50,00 extra en worden daarmee voor een jaar lid van de AWN. Momenteel zijn er nog onvoldoende aanmeldingen, maar het is dus van belang dat geïnteresseerden

vijfentwintig en de leslocatie is de afdeling Archeologie van Erfgoedhuis in Eindhoven.

zich kenbaar maken. Mogelijk kan er dan snel weer een cursus plaatsvinden. Na het succesvol afronden van deze cursus bent u uiteraard breder inzetbaar als vrijwilliger tijdens opgravingen. Zie ook: www.awn-archeologie.nl/afdeling/avkp/basiscursus-archeologie/. Meldt het a.u.b. ook bij ons (Afdeling 24) wanneer u zich voor deze cursus aanmeldt.

Colofon – Wie zijn wij en waar bereikt u ons?

AWN Afdeling 24 Midden Brabant

Bestuur:

Paul Taminiau, voorzitter. Email: taminiaupaul24@gmail.com

?? (vacature), secretaris

Wim van Klaveren, penningmeester.

Ruud Hemelaar, lid, coordinator veldwerk.

Jacques van der Sommen, lid.

Lauran Toorians, lid.

Adviseur:

Guido van den Eynde, gemeentelijk archeoloog Tilburg.

Afdeling 24: Midden-Brabant, Nieuwsbrief nr. 11, december 2022

<https://awn-archeologie.nl/afdeling/midden-brabant/>.

Contact: middenbrabant.24@awn-archeologie.nl

Wim van Klaveren, 06-511.24.939

